

King Kong fa seixanta anys

Elles els prefereixen bèsties

El mite de la bella i la bèstia s'ha passejat per la pantalla cinematogràfica al llarg de la seua història. Un "amor impossible" que començà al cor de l'Àfrica, en 1933, entre un simi gegantí i una estrella de Hollywood.

En l'anecdotari hollywoodenc es conta que quan l'actriu Fay Wray s'entrevistà amb el director Merian C. Cooper per a un nou film, aquest li digué que l'aparellaria amb el galant més alt i corpulent de la Meca del Cinema. La Fray pensà immediatament que treballaria amb Clark Gable, però la sorpresa fou quan veié que el seu *partenaire* feia més de cinc metres, pertanyia a la raça dels primats i s'anomenava King Kong...

Han passat seixanta anys d'aquest clàssic del cinema d'aventures i fantasia, i l'últim festival de Berlín celebrà l'efemèride cinematogràfica. Un projecte basat en una idea de Merian C. Cooper mateix, després d'un safari per l'Àfrica, que rodà per a la RKO amb B. Schoedsack. El film continuava el mite de la bella i la bèstia, ara passat pel continent africà i la ciutat de Nova York, amb final tràgic, és clar. Com acaben molts amors impossibles. Dècades després, Hollywood hi insistia en un *remake* produït per l'italià Dino di Laurentis. Aquesta vegada la seductora del simi era una quasi debutant, Jessica Lange, que havia de topiar més endavant amb *bèsties* més perilloses, com Jack Nicholson o Robert de Niro.

El polifacètic Jean Cocteau s'acostà al mite de la bella i la bèstia en 1946 en la seua primera pel·lícula. En plena postguerra Cocteau se servia de la llegenda per construir una història d'amor *fou* amb vestuari preciosista del decorador Berard. La bèstia redimida per l'amor de la bella no era sinó el seu amant, Jean Marais, un jove actor parisenc amb qui va mantenir un llarg romanç... Aquest film havia de servir de font d'inspiració a la factoria Disney en la seua reeixida versió animada, amb l'excel·lent partitura de Howard Ashman i Alan Menken. Lon Chaney ha estat sens dubte una de les *bèsties* més inoblidables de la pantalla. La creació del geperut de Notre-Da-

me es compta entre les millors de la pantalla. Chaney fou també l'altra *bèstia* inoblidable d'*El fantasma de l'Òpera*, en la primera versió muda. La bella i *prima donna* va ser interpretada per l'actriu Mary Philbin.

Per la seua banda el deforme protagonista de la novel·la de Victor Hugo ha tingut altres cares en la pantalla, com Charles Laughton, una *bèstia* dins i fora de la

pantalla. La seua bella impossible va ser la pel·roja Maureen O'Hara, una senyora amb una vida privada un xic agitada, sobretot quan apareixia en les sales de cinema... En la vida real, Laughton fou la *bèstia* de l'actriu anglesa Elsa Lanchester, amb qui es casà. Una relació que anys després de la mort del magnífic actor, la Lanchester recordava com un infern. I no sense raó, ateses les inclinacions homose-

xuals de Laughton i el *sex-appeal* de la Lanchester... Per cert que la Lanchester va tenir també la seua *bèstia* cinematogràfica en *Frankenstein*, sota direcció de James Whale, un excel·lent director que la seua homosexualitat perjudicà en un Hollywood moralista de portes enfora.

Sense eixir del cinema fantàstic, les peripècies del *Doctor Jekyll i Mister Hyde*, o quan el bell i la bèstia formen una unitat indivisible, han tingut diverses adaptacions a la pantalla. Sens dubte la versió de la Hammer, dirigida en 1971 per Roy Ward Baker amb un Mister Hyde femení encarnat per l'ex-xica Bond Martine

cort monegasca va privar el director de la seua actriu favorita i féu pujar la cotització del petit país mediterrani. Hitchcock va trobar-li substituta, finalment, en la persona de Tippi Hedren, una maniquí novaiorquesa que el director va voler modelar en *pygmalion*. Però la debutant va haver de sofrir els rampells del geni, com conta el seu biògraf Donald Spoto. I després de ser atacada per ocells, va topar amb el *pardal* de Hitchcock.

Fou precisament una altra heroïna de Hitchcock, Ingrid Bergman, qui amb el director italià, Roberto Rossellini, havia de formar, a ulls de la societat nord-ame-

Turner parlaren després de les penalitats de viure amb el seus companys sentimentals. Dificultats que en el cas de la Turner anaren acompanyades de tota mena de maltractaments físics.

Quan Marilyn Monroe anuncià el seu compromís matrimonial amb el dramaturg Arthur Miller no foren pocs els qui veieren la parella com una versió moderna de la bella i la bèstia, escrita per Bernard Shaw i ambientada en l'Actor studio. La rossa amb més *glamour* de Hollywood es casava amb una de les "bèsties negres" del maccarthisme. Una dècada abans un altre *sex-symbol* de la Meca del

A l'esquerra, King Kong o el mite de la bella i la bèstia. A la dreta, Lon Chaney i Mary Philbin en *El Fantasma de l'Òpera*.

ARXIU

ricana, una versió en paper *couché* i sensacionalista de *La Bella i la Bèstia*. La Bergman, després de veure *Roma ciutat oberta*, va escriure al director contant-li el seu desig de rodar amb ell. L'oportunitat es va presentar amb *Stromboli*, la pel·lícula que va significar l'encontre entre l'estrella i el director neo-realista. La Bergman, que fins aquell moment passava per la imatge de l'esposa ideal americana, es convertí en l'estrella adúltera que abandonava marit i filla pel seu amant italià. I a més es quedava embarassada.

El món de l'espectacle i de la música ens ha donat diversos exemples de "belles i bèsties". A ritme de *cha-cha-cha*, com la parella formada per Xavier Cugat i Abbe Lane, o el *soul* salvatge d'Ike and Tina Turner. Tant Abbe Lane com Tina

Cinema sucumbia en braços d'un geni, Orson Welles. Un home que acabà sent una "bèstia" per al sistema de producció hollywoodenc. I a més, li féu sacrificar la seua cabellera pèl-roja.

Tot i que el seu estatus de *sex-symbol* no va arribar a la categoria de les anteriors, l'actriu d'origen hongarès, Zsa Zsa Gabor, fou un digne exemple de "la bella i les bèsties". En el seu palmarés sentimental desfilen noms tan variats com el polític turc Kemal Ataturk, el *playboy* Porfirio Rubirosa -famos pels seus atributs sexuals-, el multimilionari Conrad Hilton o l'actor George Sanders. Segons conta en la seua biografia *Una vida es poco*, el pare de la moderna Turquia "es va apoderar de la seua virginitat" quan l'actriu tenia quinze anys i Ataturk, cin-

Beswick es compta entre les millors.

LA 'BÈSTIA' ÉS L'ESTRELLA

Pocs directors com Alfred Hitchcock han estat tan obsessius a l'hora de triar les protagonistes femenines. Una elecció que exigia uns trets físics que tingueren en l'actriu, i després princesa, Grace Kelly l'ideal cinematogràfic. La retirada a la

Mike Tyson (esquerra) i Naomi Campbell van formar una parella paradigmàtica de la bella i la bèstia durant un època.

ARXIU

quanta. Un cop perduda, la Gabor se n'anà a Amèrica i s'instal·là a Hollywood, on continuà les seues "pràctiques gerontòfiles" i es va casar amb el multimilionari Conrad Hilton tres voltes més gran que ella. Un matrimoni segons l'actriu "per amor" que continuà amb el seu fill Nick Hilton, encara que aquest finalment es casà amb Liz Taylor. Però sens dubte la passió més "bestial" de la Gabor fou l'actor George Sanders, l'inoblidable Addison De Witt d'*Eva al desnudo*. Un home que per l'estrella va fer tots els papers de l'auca, germà, fill, amant i fins d'avi. La passió va acabar quan l'actor va descobrir-la en braços del *latin lover* Porfirio Rubirosa i duent per roba només uns diamants, un altre dels *hobbies* de la rosa centreuropea. Sanders posà fi a la seua vida, anys després, en un hotel de Castelldefels amb seixanta pastilles de Nembutal. "Estimat món, me'n vaig perquè estic avorrit. Tinc la sensació que he viscut prou. Et deixo amb les teues preocupacions en aquest dolç pou negre. Bona sort". Amb aquestes paraules s'acomiadava l'actor de la vida terrenal.

Quan Frank Sinatra va anunciar la seua boda amb Mia Farrow —que tenia vint anys i el cantant més de quaranta—, la bona societat hollywoodenca va posar-se les mans al cap. Allò més que una passió semblava una perversió freudiana. La Farrow amb el seu *look* androgin suscità tot de comentaris. Ava Gardner, ex-dona del cantant, declarà: "Sempre havia pensat que Frank acabaria al llit amb un xicot". La Farrow "redimí" anys després el seu "pecat de joventut" dedicant-se a l'adopció de xiquets del tercer món.

AMB ELLS ARRIBA L'ESCÀNDOL

L'estiu del 69 a les discoteques de mig

Europa es podia sentir una efusiva balada d'amor del compositor francès Serge Gainsbourg, cantada per ell i l'actriu anglesa Jane Birkin. La cançó, titulada "Je t'aime moi non plus", constituïa una fita en les llicències amoroses sentides fins en aquell moment. Naturalment, va merèixer les censures radiofòniques i la condemna de l'*Osservatore romano*. Gràcies a aquesta cançó —que ni la Bardot no gosà cantar— naixia una de les parelles més emblemàtiques i representatives dels alliberats 70. La Birkin, una actriu adolescent que havia debutat en *Blow up* d'Antonioni s'unia a una de les "bèsties" de l'espectacle francès. De família judeo-russa, Gainsbourg ha estat una de les

grans figures de la cançó francesa de tots els temps. Primer com a compositor i després com a cantant, ha actuat com un *free lance*, un anarquista decadent de la cançó que es complaïa a escandalitzar a dreta i esquerra. La seua versió *reggae* de "La Marsellesa" concità les ires de totes les lligues d'ex-combatents. Quan amb la seua filla Charlotte enregistrà "Lemon incest", provocà un altre escàndol com el de "Je t'aime moi non plus". Amb la mort de Gainsbourg desapareixia una de les "bèsties" més creatives del *show-biz* europeu i seductor de "belles" tan notables com Brigitte Bardot, Catherine Deneuve, Isabelle Adjani o Vanessa Paradis, per a la qual va compondre els primers èxits.

Belles i bèsties desfilen pels nostres ulls. Una de les últimes a apuntar-se a la nòmina ha estat la model Naomi Campbell, unida una època amb Mike Tyson, el boxador, ara empresonat per violació. En la pantalla no podem oblidar l'agent federal Jodie Foster, "seduïda" pel psicòpata Hannibal Lecter, interpretat per l'actor Anthony Hopkins. O el dràcula de Gary Oldman i la bella Winona Ryder. El vampir creat per Bram Stoker ha tingut al llarg de la seua història la companyia sanguínia de bel·leses de tota classe, disposades a tastar els claus del comte transilvà. Segurament que, entre les més inquietants, hauríem de col·locar-hi la francesa Isabelle Adjani i el *nosferatu* Klaus Kinski. L'Adjani tornà a trobar-se amb la "bèstia" dirigida pel polonès Andrzej Zulawski, en la pel·lícula *La Posesión*: en un Berlín encara dividit, abandona el marit per les urpes d'un monstre enigmàtic.

I és que, si els senyors, segons Anita Loos, les preferien rosses, algunes, rosses i morenes, més se'ls estimen bèsties. Si pot ser.

Carles Gàmez

Serge Gainsbourg i Jane Birkin, una parella d'escàndol.

ARXIU